

BEZ PRÁCE NEJSOU KOLAČE

1. Jak se pečou koláče? 2. Jak se staví dům? 3. JAK VYROBIT PAPIR

4. Jak se dělá sklenička 5. Z čeho jsou šaty? 7. Jak se dělá kniha

6. Jak se dělá čaj Čokoláda Tuliha Zmrzlina Guma MÝDLO

*Luzana Pospíšilová
Magda Věverková*

BEZ PRÁCE NEJSOU KOLAČE

1. Jak se pečou koláče?
2. Jak se staví dům?
3. JAK VYROBIT PAPIR

4. Jak se dělá sklenička

6. Jak se dělá čaj

Čokoláda
Tužka

5. Z čeho jsou šaty

7. Jak se dělá

knihy

Zmrzlina

Guma
MÝDLO

Luzana Pospíšilová
Magda Veverková

GRADA®

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována ani šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Zuzana Pospíšilová

BEZ PRÁCE NEJSOU KOLÁČE

TIRÁŽ TIŠTĚNÉ PUBLIKACE:

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, 170 00 Praha 7
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
www.grada.cz
jako svou 5472. publikaci

Ilustrace Magda Veverková
Odpovědná redaktorka Helena Varšavská
Sazba a zlom Antonín Plicka
Návrh obálky Magda Veverková
Zpracování obálky Antonín Plicka
Počet stran 88
Vydání 1., 2014

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

© Grada Publishing, a.s., 2014

ISBN 978-80-247-4614-2

ELEKTRONICKÉ PUBLIKACE:

ISBN 978-80-247-9149-4 (ve formátu PDF)
ISBN 978-80-247-9150-0 (ve formátu EPUB)

Obsah

Jak se pečou koláče ?	7
Jak se staví dům ?	12
Jak vyrobí papír ?	16
Jak se dělá sklenička ?	18
Z čeho jsou šaty ?	21
Jak se dělá čaj ?	26
Jak se vyrábí kniha ?	30
Jak se dělá čokoláda ?	34
Jak vyrobí zmrzlinu ?	38
Jak vyrobí žvýkačky ?	41
Jak se dělá tužka ?	45
Z čeho je guma ke gumování ?	49
Jak se vyrábí mýdlo ?	52
Jak se vyrábí zrcadlo ?	57
Jak se dělají zápalky ?	62
Jak se vyrábějí svíčky ?	67

Jak se dělá jogurt ?	72
Jak se dělají bramborové lupínky ?	76
Jak se dělá zubní pasta ?	81
Jak se dělá kečup ?	85

Jak se pečou koláče?

(pro Pavlíka)

Před maminkou Pavlík pláče,
že dostal chuť na koláče.
„Mouku nemám, hochu milý,
nejdřív zajdi pro obilí!“

Pavlík nechá vše, jak leží,
ze dveří hned s košem běží.
„Pole, pole, políčko,
dej pšenice maličko!“

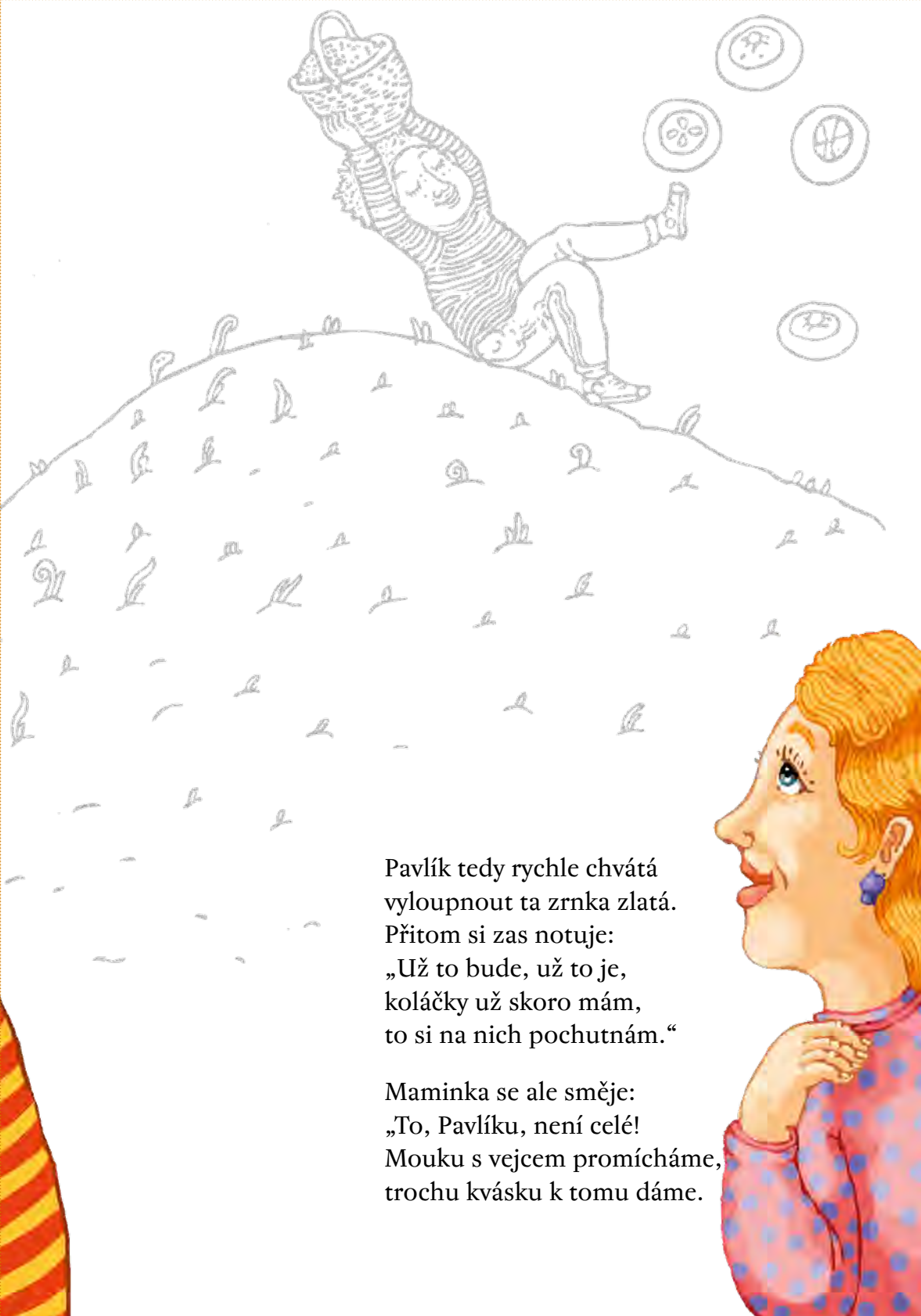

Na souhlas se pole vlní,
Pavlovi se košík plní.
Hrdě si ho nese domů,
na cestu si zpívá k tomu:
„Koláčky už skoro mám,
to si hezky pochutnám!“

Čeká ho však překvapení:
„To, Pavlíku, všechno není!
Zrnka z klasů vyloupeme,
mouku si z nich umeleme.“

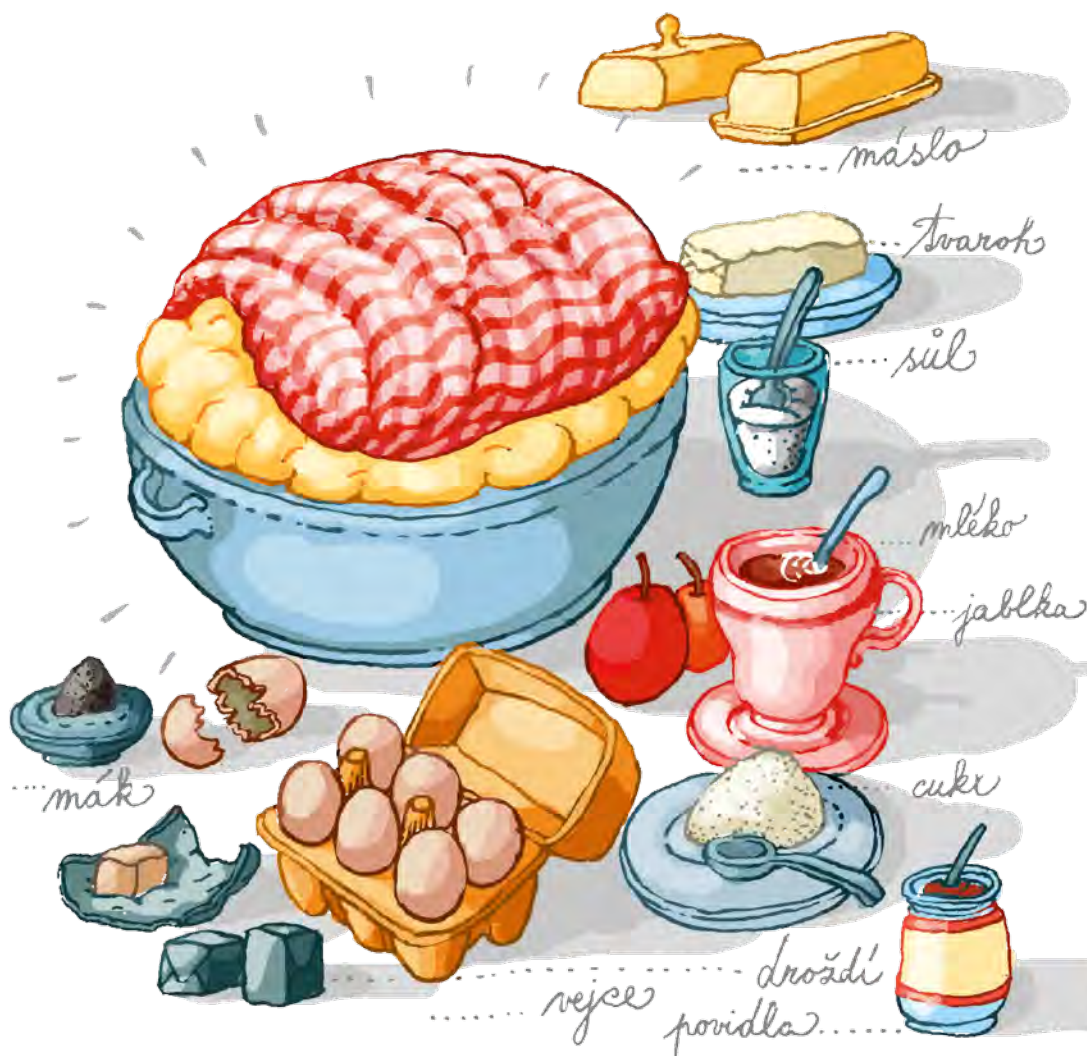

Pavlík tedy rychle chvátá
vyloupnout ta zrnka zlatá.
Přitom si zas notuje:
„Už to bude, už to je,
koláčky už skoro mám,
to si na nich pochutnám.“

Maminka se ale směje:
„To, Pavlíku, není celé!
Mouku s vejcem promícháme,
trochu kvásku k tomu dáme.“

Pak si můžeš odpočinout,
těsto bude totiž kynout.“
Pavlík se zas rozpláče:
„A kdy budou koláče?“

„Těsto něčím naplníme
a do trouby položíme.
Pak musíme čekat znova,
než se zbarví dozlatova.“

Chlapec dlouhé čekání
písničkami zahání.
Maminka si taky zpívá,
do trouby se občas dívá.

Když to z trouby zavoní,
Pavlík je jak na koni.
Radostí jak blecha skáče,
hned se vrhá na koláče.

Chutnají mu víc než dost,
dnes má novou zkušenost.
Dříve neměl vůbec zdání,
jak je pracné pochutnání.

Jak se staví dům?

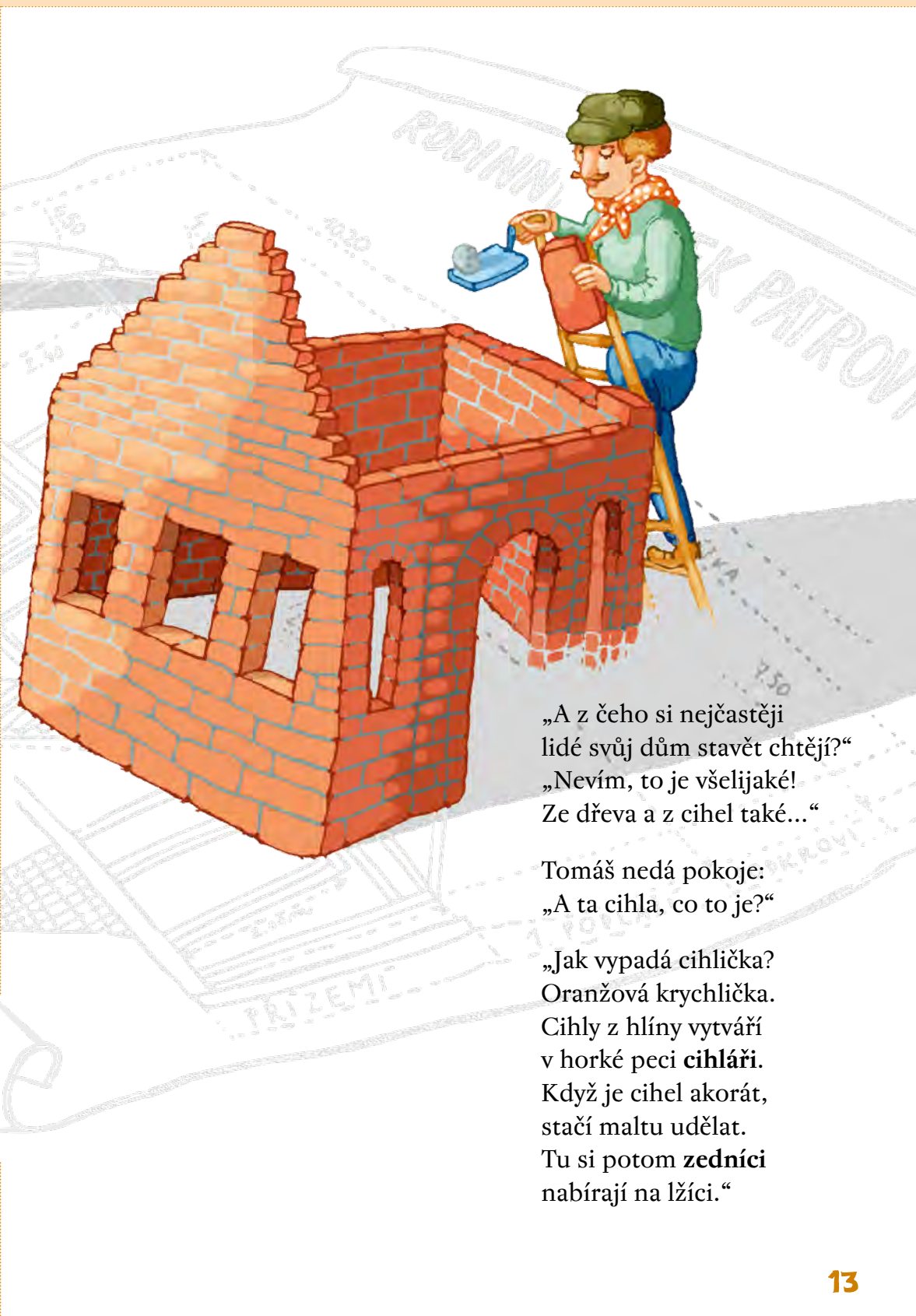
(pro Tomáše)

Tomáš je moc zvědavý,
jak se domek postaví.

Táta, který všechno ví,
Tomášovi odpoví:
„Stavět domek nebo dům,
to přísluší **stavbařům**.“

Kdo neví jak, ten se zeptá
třeba pana architekta.
Architekt je totiž pán,
který kreslí k domům plán.“

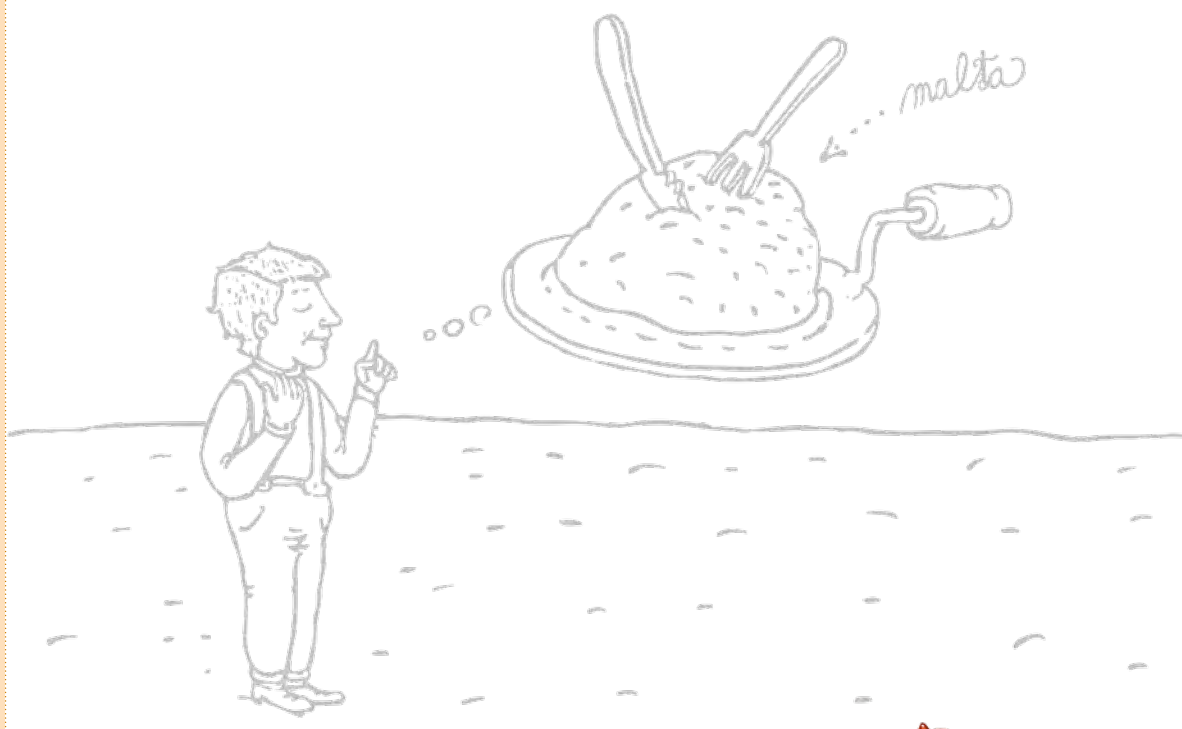

„A z čeho si nejčastěji
lidé svůj dům stavět chtějí?“
„Nevím, to je všelijaké!
Ze dřeva a z cihel také...“

Tomáš nedá pokoje:
„A ta cihla, co to je?“

„Jak vypadá cihlička?
Oranžová krychlička.
Cihly z hlíny vytváří
v horké peci **cihláři**.
Když je cihel akorát,
stačí maltu udělat.
Tu si potom **zedníci**
nabírají na lžíci.“

Tomášovi se dech tají.
„A tu maltu obědvají?“

Táta se hned začne smát.
„Na cihly ji musí dát!
Ať každý dům pevně stojí,
tak se maltou cihly spojí.
Cihlu k cihle hezky dají,
ať zdi rychle vyrůstají.“

„I když je dům malinký,
musí mít zdi s okýnký?“

„Bez dveří a oken též
žádný domek nenajdeš.
Okny zkrášlit každý dům,
to se daří **truhlářům**.“

„Takhle už je domek celý?“
„Něco bychom přidat měli!
Ať nás domek bez ustání
před deštěm a sněhem chrání,
pokryvači beze spěchu
na dům dají novou střechu.
Je to tedy velká dřina –
od sklepa až do komína
cihlu k cihle přilepit,
ať je domek, jak má být.“

Jak vyrobit papír?

(pro Janu)

Jana by dnes chtěla psát,
kreslit nebo malovat.
Nikde žádný papír není?
To je tedy nadělení!

Pak si řekla: „Já už vím,
papír sama vyrobím!“
Vyrábět ho sice chtěla,
ale jak, to nevěděla.

K rodičům se zašla ptát,
jak má papír udělat.
Táta chvíli přemýšlel,
odpověď však přece měl:

„Papír, psací potřeba,
vyrábí se ze dřeva.
Kousky dřeva rozdrťí se
a do vody namáčí se.

Pak na síto nalepí se
a vzápětí usuší se.
Když se placka vyválcuje,
papír se z ní vypracuje.

Nabělí se, ať je bílý,
a potom se suší chvíli.
S papírem je hodně práce.
Doopravdy, bez legrace!“

Jak se dělá sklenička?

(pro Lenku)

Zeptala se **Lenička**:

„Jak se dělá sklenička?“

Maminka hned nevěděla,
odpovědět ale chtěla.

Do knihovny proto zašla,
tam naučnou knihu našla.
Přečetla vše, co máš mít,
když si chceš sklo vyrobit.

Potom Lence vysvětlila,
co se v knize naučila.

„K výrobě se hodí
směs z potaše, sody,
písku, taky vápence.
To se vloží do pece.

Jestli vůbec neznáš
těžké slovo *potaš*,
vysvětlím to nejspíš zkrátka –
je to pevná bílá látka
uhličitan draselný.

Ta pec se pak rozžhaví
a směs v ní se roztaví.
Sypká směs je náhle jiná,
stane se z ní tekutina...

Aby proces vyšel zdárně,
provádí se jenom v sklárně!
K výrobě skla hlavní klíč
je dlouhá a pevná tyč.

Říká se jí píšťala,
písně by však nehrála.
A tu sklářskou píšťalu
otáčí sklář pomalu.

Z hmoty během vteřiny
vyfukuje bubliny,
které se při ochlazení
na skleničky rázem změní.

Skláři mají formičky
na džbánky a skleničky,
poháry či vázičky
i skleněné mističky.“

Lenička je v zamyšlení.
„Tak to vážně lehké není!
Na sklenky teď pozor dám,
před pádem je uhlídám!“

